UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

mare cum præiudicio filiarũ,illiſq; nõ citatis, ergo
&c.Secundo illud dictũ nõ procederet, qñ comes
facta mentione dicti ſtatuti filias fęminas excludē-
tis expreſſè legitimaſſet cum p̃iudicio filiarum, &
ſuæ legitimæ iure naturæ debitæ,nã tunc ſi filia fue
rit a patre congruenter dotata, excluſa erit à ſucceſ
ſione,& a legitima iure naturæ debita, q̃ legitimã
dicetur habuiſſe, ex quo fuit congruenter dotata
per Soc.in d.§.& quid ſi tm̃ col.7.iuncta.l.qm̃ nouel
la.C.de inoff.teſt.iunctiſque no.ꝑ Bar.Alex.& alios
7 in l.in quartam.ff.ad l.Fal.licet † enim nec ꝑ ſtatutũ,
nec fortè per legem,& ꝯñr nec per habentē ptãtem
legitimandi poſſit in totum auferri legitima iure
naturæ debita arg.l.cum rõ.ff.de bon.dam. & hr̃ in
c.Ray.ubi dixi de teſt. tñ bene ipſa legitima ab ha-
bente ptãtem,& auctoritatem legis condendæ põt
8 minui,cũ quantitas legitimæ dicaſ eſſe de iure po-
ſitiuo auth.nouiſſima,& in corpore, unde ſumitur.
C.de inoff.teſt.ubi Sal.pulchrè, & latè examinat. Et
his paucis pro nunc contentus, in reliquis pertran-
ſeo cum eximijs conſultoribus,qui plenè, & abun-
dè ſuper ſingulis neceſſarijs ſcripſere. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Legitima eſt quotta bonorum eius, quod habiturus eſt filius, ſeu filia ab inteſtato.*
2 *Filia,cui nihil ab inteſtato debetur,ſi præterita ſit, non poteſt contra teſtamentum venire.*
3 *Legitimatio facta viuo,& petente patre,ſi D.legitimans notitiã habuit de filia legitima,& naturali,& plenitudine ptãtis vti voluit ēt cum derogatione iurium,& ſtatutorũ p̃iudicat filiæ quoad ius ſuccedendi,ſtante ſtatuto excluſiuo fæminarum pp maſculos: quod verum eſt ēt quoad legitimam nu.5.*
4 *Et ſi de filijs maſculis legitimis, & naturalibus in ea ſit facta mentio illis ſaltem quoad partem præiudicat.*
6 *Princeps,ſeu habens ab eo ptãtem põt de plenitudine ptãtis, qñ hoc expreſſè voluit,priuare filiam legitimam,& naturalem ſua legitima pp maſculos ēt legitimatos,ēt ſi ea in legitimatione citata non fuiſſet,& quando hoc verum ſit.*
7 *Plenitudine poteſtatis velle in legitimatione vti princeps qñ cenſeatur.*
8 *Legitimandi poteſtatem habens ſine præiudicio legitimorum hæredum,an & quomodo illis poſſit præiudicare.*
9 *Et quid illa clauſula ſine præiudicio legitimorũ hæredũ operet̃*
10 *Statutum excluſiuum fæminarum propter maſculos an, & quando extendatur ad filios legitimatos.*
11 *Legitimatio alia eſt collatiua ſimplex,alia diſpẽſatiua, alia reſtitutiua,ſeu reintegratiua,& quid ſit vna quæque ipſarum.*
12 *Legitimati per reſcriptum cum reſtõne ad primæuam naturã, & ingenuitatem in ampliſſima forma nihil penitus a verè legitimis differũt,& verè,& ꝓpriè dñr legitimi,et naturales.*
13 *Statutũ loquens ſimpliciter de filijs comprehendit filios etiam ſimpliciter, & verè naturales extra figuram matrimonij, etiam ſi ſtatutum eſſet exorbitans, maximè ſi principaliter ad fauorem filiorum diſponeret num. 14.*
14 *Nomen filius eſt nomen naturæ,quod verificatur etiam in naturalibus ſimpliciter.*
15 *Pater,qui teſtamentum fecit, an in eo plus filijs legitimatis, quàm filiæ legitimæ,& naturali potuerit relinquere.*
16 *Tex.in §.quoniam variè in auth.quib.mod.nat.effi. ſui multipliciter declaratur.*
17 *Legitimatio collatiua facta per oblationem curiæ eſt longè minoris virtutis,quam reſtitutoria facta in ampliſſima forma.*
18 *Filij in lucro legis,& in parte,quæ ipſis a lege,& iure naturæ debẽt,æquales eſſe debẽt,ſecus in prouidẽtia patris teſtõris.*
19 *Si filia,quæ uiuente patre ſucceſſioni renunciauit, deceſſit poſt mortem patris,filij ſui,& ſic nepotes d.patris nequeunt agere,vt ad illam ſucceſſionem admittantur:& multo magis, ſi cum iuramento renunciauit num.21.*
20 *Hæreditatem delatam,ſed nondum aditam renũciare,& hæreditatẽ deferendã renũciare,et paciſci illã nõ petere,differũt.*
22 *Hæreditas dicitur adita per donationem factam de iã delata.*
23 *Verba ad ſe ſpectare,& pertinere arguunt acquiſitionem dominij,uel poſſeſſionis.*
24 *Donatio ēt iurata ꝙ pp ſuperuenientiam filiorum reuocetur, & quando fiat illa reuocatio,& ex qua actione, & quanto tempore præſcribatur num.25.*
26 *Ius agendi ad ſupplementum legitimæ, ac quærelandi inofficioſam donationem tollitur per renunciationem expreſſam factam ab eo,cui ius illud competeret.*
27 *Ius quærelandi teſtamentum inofficioſum,ſeu donationem inofficioſam præſcribitur a die aditæ hæreditatis ſpatio quinque annorum,& num.19.*
28 *Ius agendi ad ſupplementum legitimæ quanto tẽpore tollatur.*
30 *Enormiſſima læſio non põt allegari, vbicunque promiſſum eſſet non contrauenire ēt prætextu alicuius enormiſſimæ læſionis.*

EPITOME.

LEgitimationem potuiſſe fieri,& ualuiſſe ēt ad præiudicium filiæ legitimæ, & naturalis etiã quoad legitimam, maximè ſtatuto excludente filias fœminas propter filios maſculos,& ſub hoc ſtatuto legitimatum comprehendi caſu huius conſilij demonſtratur.

Patrẽ,qui teſtm̃ fecit, potuiſſe plus filiis legitimatis relinquere,q̃ filiæ legitimæ,& naturali hic ꝓbaſ.

Et ſi filia legitima, & naturalis fratribus legitimatis donauerit, aut renunciauerit bona hæreditatis patris ſibi iam delatæ,ꝙ poſt mortem ipſius filii, & hæredes ſui ad ſupplementum legitimæ rectè agere nullo modo poſſint,oſtenditur.

CONSILIVM CLXXIIII.

VISO eleganti conſilio clariſſimi,& eximij
iureconſulti D.Nicolai de Nobilib. ciuis
Florẽtini, circa dubitationes ab eo exami
natas,ne rem illotis,vt ita dicam,pedib.videar per-
tranſire,aliqua per modum additionis ſubiungam:
& circa primam hæſitationem,pręſuppoſita validi
tate legitimationis,prout in facto præſupponiſ, &
quæ uerè de iure fuit valida,utrum D.Nicoloſia fi-
lia legitima, & naturalis nata ex legitimo mr̃imo-
nio,quæ fuit in libris ſexcentis pro omni eo,& to-
to,&c.inſtituta,potuerit ad ſupplementum ſuæ le-
gitimæ agere, attento ꝙ legitimatio facta de filijs
naturalib.fuit viuente patre, & ad ipſius petitionẽ,
& inſtantiam facta, concludo ipſam filiam non po-
tuiſſe agere ad dictum ſupplementũ, ex quo de ip-
ſa in legitimatione fuit facta mentio,nec nõ de ſta
tutis municipalib.ipſius loci,quib.fuit derogatum:
qm̃ præſuppoſita illa opinione pro uera,prout uera
eſt,& ſtatim probabitur, ꝙ ſtatutum excludẽs filias
fœminas à ſucceſſione pp filios maſculos habeat
locum ēt in filijs legitimatis,ſequitur,ꝙ ipſa filia le
gitima,& naturalis non põt ad legitimã,nec ad eius
1 ſupplemẽtum agere, quia † legitima dr̃ eſſe quotta
bonorum eius,quod habiturus eſſet filius, ſeu filia
ab inteſtato ad no.in l.Papinianus.§.qm̃ cum glo.ff.
de inoffi.teſt.& per doct.in auth.nouiſima.C.eo. tit.
cum ſim.Sed ſtante tali ſtatuto filiæ nihil ab inteſta
2 to debetur,extantib. filijs maſculis,& † iõ ſi ipſa ſit
præterita,non põt ꝯ teſtm̃ venire,nec illud ꝯtabula-
re,ut uolunt doct.cõiter in l.Gallus. §. & quid ſi tm̃
ff.de lib.& poſth.vbi Alex.dicit doc.ita magis cõi-
ter tenere,ergo ipſi filiæ non debetur legitima,nec
eius ſuplementum,extantib. filijs legitimatis, qui
pp ſtatutum excludunt filiam fœminam legitimã,
3 & naturalẽ,vt ſtatim dicetur.¶ Præterea † ubicun-
que legitimatio facta fuit uiuo,& petente patre, &
apparet Do.legitimantem ſciuiſſe,& habuiſſe no-

titiam

titiam de filia legitima,& naturali, & uoluiſſe vti
plenitudine ptãtis ẽt cum derogatione iurium, &
ſtatutorũ,tunc filia legitima, & naturalis per filios
legitimatos a legitima, eiuſq; ſupplemento exclu-
ditur:cũ.n.dñs legitimans ſciuerit ſtatuta loci, qui-
bus expreſsè derogauit,& in legitimatione fecerit
mentionem de filia legitima,& naturali,&expreſsè
voluerit illam à ſucceſſione pp filios legitimatos
excludere,ſequitur, ꝙ cenſetur ipſi filię preiudica-
tum quo ad jus ſuccedendi, quia uoluit illã exclu-
4 dere.¶ Prætereat† qua rõne qñ extant filij legitimi,
& naturales maſculi,ſi de illis fuit facta mẽtio,põt
D.legitimans eos priuare, & excludere ſaltẽ quoad
patrem,vt fatentur omnes doct.in d.§.& quid ſi tm̃
poſt Bart.& Mod.ibi,& maximè Soc.in tertia con-
cluſione, & hoc qñ viuente, & inſtante patre fa-
cta fuit legitimatio,eadem rõne, imò fortiori ſic
potuit priuare filiam fœminam in totum, quę per
ſtatutum in totum excluditur pp maſculos ab hæ-
reditate,& ſucceſſione paterna, arguendo de toto
ad partem,argõ.l.quæ de tota.ff.de rei uend. plus.n.
iuris habẽt filij maſculi in hæreditate patris, quàm
fœminæ pp ſtatutum,quia ſola filia legitima,& na-
turali exiſtente tempore legitimationis poſſet ex
poſt facto naſci maſculus legitimus, & naturalis,&
ſic in totum filia excluderetur: quod non eſſet in fi
lijs maſculis legitimis,& naturalibus: & tñ qñ fuit
facta mentio filiorum maſculorum in legitimatio
ne,ipſis ſaltem in parte præiudicatur,ergo qñ de fi-
lia facta fuit mentio,debet illi in totum p̃iudicari.
Et ſi diceretur prædicta uera eſſe quoad ſucceſſio-
nem uniuerſalem,nõ aũt quoad legitimam, eiuſq;
ſupplementum,in qua,ſeu in quo D.legitimans nõ
põt præiudicare filijs maſculis,nec filiab. legitimis
& naturalib.non citatis,quib.nec pater poſſet prę-
iudicare,vt eſt de mente Pauli Caſt.in d. §. & quid
ſi tm̃,& Imol.in c.niſi cum pridem.§.perſonæ de re
5 nun.arg.l.2.ff.de natal.reſt.† Reſponderi põt hoc ue
rum eſſe,niſi de filia fuiſſet facta mentio, & habita
fuiſſet ſcientia de ſtatutis loci,&D.legitimans uſus
fuiſſet ptãtis plenitudine in priuando, & excluden
do filiam in totum à ſucceſſione pp legitimatos,
prout factum fuit in caſu nr̃o, quia plenitudo ptã-
tis ſupplet oẽm defectum, & maximè citationis in
præiudicando filijs legitimis,&naturalib.ſaltẽ quo
ad partem,& filiæ fœminę in totum,vt ſup.&eſt de
mente Soc.in d.§.& quid ſi tm̃ in 1.q.in j.lim. in fin.
uerſi. vbi uoluit,ꝙ princeps legitimans,ſi vult, põt
filiæ ẽt quoad legitimam pręiudicare,qñ ſtatutum,
de quo ſup.in loco extet,& princeps hoc uelit, qa
de filia faciat mentionem:& ſm̃ Soc.ibi in 2.q.in 3.
limit.requiritur,ꝙ filia fuerit citata;ſed ptãtis pleni
tudo ſupplet citationem,qñ conſtat expreſsè,ꝙ le-
gitimans uelit plenitudine ptãtis uti,& ex ea præiu
dicare,vt uoluit Soc.in d.§. & quid ſi tm̃ in ult. col.
in uerſi.ex his patet &c.ergo in caſu nr̃o per legiti
mationem filiorum naturalium dr̃ fuiſſe filiæ legiti
mæ,& naturali præiudicatum in totum quoad le-
gitimam, eiuſq; ſupplementum, ẽt illa non citata,
cum D.legitimans de filia fecerit mentionẽ, illiq;
uoluerit de ptãtis plenitudine præiudicare, & ſtatu
tũ ẽt in loco extet,de quo mentio facta fuit.Quòd
6 † aũt princeps, ſeu habens ab eo ptãtem poſſit de
plenitudine ptãtis,qñ hoc expreſsè uoluit, priuare
filiam legitima ſua pp maſculos ẽt legitimatos, pa-
tet ex ijs,quæ habent in auth.nouiſſima.C. de inoff.
teſt.& in d.§.& quid ſi tm̃,& per Alex. in conſi. 2.in
j.vol.ubi doct.fatentur cõiter, ꝙ per ſtatutum hoc
poſſit introduci,vt hr̃ ẽt per Alex.in l.ex facto. ff.de
uulg.& pup.& in conſi.187.in 5.uol. & per eundem,
& Soc.& doct.in d.§.& quid ſi tm̃,ubi ſentiunt,ꝙ le
gitimans poſſit filiæ legitimæ, & naturali quoad le-
gitimam,eiuſque ſupplementum præiudicare, qñ
de filia eſſet facta mẽtio,& citata fuiſſet,& eſſemus
in loco,in quo ſtatutum excluſiuum fęminarũ ex-
taret:ſed paria ſunt,ꝙ filia fuerit citata, uel ꝙ non
fuerit citata,ſed legitimans uoluerit ex ſua poteſta
tis plenitudine expreſsè præiudicare,quamuis hoc
uelle in dubio non præſumatur,vt colligitur ex iis,
quæ poſt alios uoluit Soc.in d.§.& quid ſi tm̃, vt ſu
7 pra retuli,† & uelle ẽt cenſetur uti poteſtatis pleni
tudine,qñ in legitimatione appoſuit clauſulam nõ
obſtante,&c.derogatoriam iurium, & legum,ad
tradita per Alex.in l.ex facto in 6.col.ff. de uulga.&
& pup.& in caſu nr̃o expreſsè de plenitudine pote-
ſtatis D.legitimans uoluit filiæ præiudicare, ergo
ſumus in caſu claro, in quo dr̃ fuiſſe præiudicatũ.
¶ Non obſtat,ꝙ uoluit Pau.Caſ.in d.§.& quid ſi tm̃
in 10.col.& in conſi.224.dicendum eſt, &c. quem
refert,& ſequitur Soc.in d.§.& quid ſi tm̃ in 1. q. in
prima concluſione,in ſecunda lim.& in tertia con-
cluſione in 3.lim.de quo meminit etiam Alex.ibi,
8 & in d.conſi.187.in 5.uol.† ꝙ habens poteſtatem le
gitimandi ſine præiudicio legitimorum hæredũ,
prout habebat in caſu nr̃o D.legitimans, non poſ-
ſit præiudicare legitimis,& naturalib. quoad legiti-
mam in totum,nec pro parte illam diminuendo;
quia in primis reſpondetur, hoc dictum,quod po-
ſuit Pau.in d.§.& quid ſi tm̃,& in d.conſi. reproba-
ri per Alex.in d.conſi.187.& benè, & ꝯrium quoq;
tenuit Pet.de Anch.in conſi.152.Pro fratribus &c.
9 ¶ Præterea & ſecundo dico,ꝙ † illa clauſula opera
tur,qñ eſſemus in ſucceſſione ab inteſtato, non aũt
qñ a patre fuiſſet factum teſtm̃, patreque uiuente,
& inſtãte facta eſſet legitimatio,ad tradita ꝑ Alex.
in d.conſi.187.in 5.uol.in 4.col.& clarius in conſi.ſe
quenti eod.lib.in 3.& 4. col. ubi Alex. bene decla-
rat,facitque illud conſilium optimè ad caſum no-
ſtrum.¶ Et ſequendo hanc concluſionem ſup. tra-
ditam neceſſe eſt probare præſuppoſitum ſup. pro
fundõ factum,vcꝫ ꝙ ſtatutum excluſiuum fęmina
rum pp filios maſculos extendatur ad filios legiti-
matos:& quãuis pulchrè excellentiſs. D. Nicolaus
10 in ſuo conſilio iſtud comprobare uideatur,† tñ ad
dendo dico hanc opinionem maximè in caſu nr̃o
videri veriorem,magiſq; cõem:& licet ꝯrium eſſe
uideatur de mente D.Ant.& Abb.in c. per uenera-
bilem qui filij ſint legit.Pau.de Caſt.in conſi.221.ſu
per eo,ꝙ primo loco &c.& in l. cum acutiſſimi.C.
de fideicomm.Bal.in c.per tuas de maior. & obed.
Rom.in l.ſi is,qui pro emptore. ff. de uſuc.Alex.in
conſi.60.in 2.uol.& Socy.in conſi. 16. inter conſilia
Curtij,tamen contraria opinio in puncto iuris vi-
detur verior,&,vt dixi, forte magis cõis, q̃ tenuit
Bald.in l.eam,quam.C.de fideicom.& tanquam ve
riorem ſequutus eſt Ruyn.in quodam ſuo conſilio
edito in cã quatrini, in qua ego ẽt in hanc ſñiam
conſului,itaque fuit obtentum, & iudicatum per
D.de rota ciuitatis noſtræ cõtra filiam legitimam,
& naturalem:idem tenuit Io. de Anan. in conſi. 27.
uiſo caſu,Alex.in conſi.2.in 1.uol.& in conſi. 87.in
2.uol. & hoc ẽt p̃ſupponit D. meus Bartholomeus
Soc.in d.§.& quid ſi tm̃ in 1. q. in 3. concluſione in
2.limit.& in conſi.ſuo 246.in 1.uol.Pau.de Caſt.in l.
ſed ſi hac.§.patronum ff. de in ius uoc. & in rub. C.
de iure aureor.anul.in l.ſi ita quis in fin. ff. de leg.2.
& in conſi.255.videndũ eſt primo, & in conſi.227.
ſuper primo,& in conſi 2.in 1.uol.per Aret.in l.Gal-
lus §.ſi eius.ff.de libe.& poſth.& eſt de mente Bart.
in d.l.ſi is,qui pro emptore.Et ꝙ hoc ſit uerum, aſ-

ſumo quandam diſtinctionem,& doctrinam, quā
11 ponit D.Ant.in d.c.per uenerabilem, † quod alia
eſt legitimatio collatiua ſimplex,alia diſpenſatiua,
alia reſtitutiua,ſeu reintegratiua: Collatiua, & di-
ſpenſatiua eſt illa, per quam non diſponitur ſuper
matrimonio,nec quis reſtituitur natalibus, nec pri
mæuæ naturæ taliter, ꝙ legitimatus non efficitur
uerè legitimus:& talis legitimatus non comprehē-
ditur ſub ſtatutis facientibus mentionem de filijs
legitimis,& naturalib.maximè ad excluſionē alio-
rum,vt filiarum fœminarum, & hoc in caſu poſſet
procedere opinio tenentium, ꝙ legitimatus non
comprehenditur ſub ſtatuto loquente de filijs legi
timis,& naturalibus:legitimatio autem reſtitutiua
ſeu reintegratiua eſt duplex,alia eſt pleniſſima, &
alia plena: Pleniſſima eſt illa,quæ fit ex uirtute,& di
ſpoſitione iuris,& legis, illa vcꝫ, quæ fit per ſubſe-
quens matrimonium, & hęc tribuit oēs effectus,
quos tribuit legitimatio,quę fit ab initio per matri
monium:nam quoad effectus iuris nō eſt differen-
tia,an quis natus fuerit legitimus, & naturalis, &
ex uero,& legitimo matrimonio,an uerò ex illici-
to coitu,& ſequatur legitimatio per ſubſequēs ma
trimonium,vt eſt tex.cum ibi not.in cap. tanta qui
filij ſint legitimi,& hi ſic legitimati oīno compre-
henduntur ſub ſtatuto loquente de legitimis,& na
turalibus,quia tales ſic legitimati ſunt uerè legiti-
mi,& naturales,& in nihilo ab eis differunt, ad tra-
dita per D.Ant.in d.c.per uenerabilem,& per Dec.
in conſi.26.in 2. col. Plena legitimatio reſtitutiua,
ſeu reintegratiua eſt illa,quæ fit per reſcriptū prin-
cipis,aut ab eo habentis ptātem, & per quam quis
reducitur,& reintegratur primæuæ naturæ,& inge
nuitati,perinde ac ſi ab initio eſſet natus legitimus
& naturalis:& ſm D.Ant.in d.c.per venerabilem ſic
legitimatus non comprehenditur ſub ſtatuto lo-
quente de legitimis,& naturalib. in materia ſtricta,
& odioſa,qm̄ ſtatuta loquentia de filio legitimo in
materia ſtricta,& odioſa debent intelligi de eo,qui
eſt filius ſm diſpōnem iuris cōis iuxta l. filium dif-
finimus ff.de his,qui ſunt ſui, vel alien.iur.& iuxta
d.c.tanta Ang.uero, vt refert Ant. diſputando ꝯriū
tenuit:& hanc opinionem ſequor,eaque mihi ma-
gis placet,quicquid dixerit Anto.qui ad ꝯrium te-
nendum motus fuit ſatis friuolis rōnibus , vt dicit
Alex.in d.l.ſed ſi hac.§.patronum,& hoc ſequuntur
doct.magis cōiter,vt ſupra retuli poſt Bal. in d.l.eā,
quam C.de fideicom.& maximè in terminis nr̄is,
vcꝫ in caſu ſtatuti excludentis filias ꝑꝑ maſculos,
quod dr̄ eſſe fauorabile ad conſeruationem fami-
liarum,& agnationis introductum,ut hr̄ in l.maxi
mum uitium.C.de libe.præt.& per Bal. in d.l.eam,
quam, & hoc intelligo procedere in caſu,quo legi
timatio reſtitutiua eſſe facta non ſimpliciter, & in
forma cōi, ſed in forma ampliſſima, & per uerba
multum prægnantia,vt quia legitimatus eſſet reſti
tutus primæuæ naturæ,& ingenuitati,& nihil differ
ret a uerè legitimis,& naturalibus,& comprehen-
deretur in legibus,& ſtatutis facientibus mentionē
de legitimis,& naturalibus,item ꝙ legitimatus eſ-
ſet,& efficeretur legitimus,& naturalis, perinde ac
ſi uerè natus eſſet ex legitimo,& uero matrimonio
& per alia uerba ſimilia: Nam tunc dico,talē com-
prehendi ſtatuto faciente mentionem de filijs legi
timis,& naturalibus ſimpliciter non aliter, ac ſi eſ-
ſet legitimatus per legitimationem reſtitutiuā ple-
niſſimam factam ex iuris, & canonis diſpōne, qm̄
quoad effectum non vr̄ differentia,cum per reſcri-
ptum principis,& habentis ptātem fuerit ſic legiti-
matus,vt dicatur uerè legitimus, & reſtitutus pri-
mæuæ,ac ſi legitimo,& vero matrimonio natus eſ
ſet:& hoc in caſu poſſet intelligi,& ſaluari ſine du-
bio opinio illorum,qui tenent, ꝙ legitimatus per
reſcriptum principis,uel alterius habentis legitimā
di ptātem comprehendatur in ſtatuto loquente de
legitimis,& naturalib.& maximè in materia nr̄a:
& hoc in caſu credo doct.cōiter ita tenere,vt ſupra
retuli,& hic eſt caſus noſter: & inter legitimatum
hoc mō,& legitimatum ex uirtute, & diſpōne iu-
ris non vr̄ rō diuerſitatis,& iō idem in utroque di-
cendum eſt,argō l.a Titio ff.de uerbo.oblig. & l.il-
12 lud ff.ad l.aquil. ¶ Præterea † ſic legitimati per re-
ſcriptum reſtituendo primæuæ naturæ,& ingenui-
tati in ampliſſima forma, vt ſup.nihil penitus diffe-
runt a uerè legitimis,vt in §.illud in auth. quib. mo
dis nat.effi.ſui,& uerè,& propriè,& non fictè dicun
tur legitimi,& naturales,ad tradita per doct.in d.c.
per uenerabilē,& in d.§.illud, & per Alex.in d.ꝯſi.
87.in 2.uol.& in conſi.2.lib.1.per Bar.in d.l.ſi is,qui
pro emptore,& per doct.in d. §.& quid ſi tm̄ cum
ſimilibus: ergo comprehenduntur ſub ſtatuto lo-
quente ſimpliciter de filijs legitimis, & naturalib.
Et ꝙ in terminis noſtris filij,vt ſupra, legitimati cō
prehendantur ſub ſtatuto excludenres filias fœmi-
13 nas ꝑꝑ filios,pōt clariſſimè ſuaderi,nam † ſtatutum
loci,de quo in pūcto, loquitur de filijs ſimpliciter,
ꝙ eſt nomē naturæ,non aūt iuris l.tutelas,ibiq; Bar.
ff.de cap. dimin. & in l. pronunciatio. ff. de uerbo.
ſign.ergo ſub illo comprehendi pōt filius ſimplici-
ter,& uerè naturalis extra figurā matrimonij, qui
comprehenditur ēt in ſtatutis loquentibus de filijs
ſimpliciter per uerbum naturale,vt per Bart.in d.l.
tutelas,& Alex. poſt alios in l.ex facto. §. ſi quis ro-
gatus.ff.ad Treb.Abb.Dec.& alij,ibique plenè legē
do ſoleo dicere in c.in preſentia extra de proba. &
hr̄ per Pet.de Anchar. in conſi. 187.ubi ſub ſtatuto
exorbitanti faciente mentionem de filijs ſimplici-
14 ter comprehenditur filius naturalis tm̄, quia † no-
men filius eſt nomen naturæ,ꝙ uerificatur ēt in na
turalib.ſimpliciter d.l.tutelas, & præſertim vbi ſta-
tutum principaliter ad fauorem filiorum diſpone-
ret,& latius hr̄ per Alex.in d.§.ſi quis rogatus, & ꝑ
Dec.in d.c.in præſentia, & ſi hoc uerum eſt in filio
ſimpliciter naturali,quanto magis hoc dicendum
eſt, vt filius legitimatus, qui in ampliſſima forma
fuit legitimatus,qui uerè,& propriè eſt legitimus,
debeat comprehendi ſub ſtatuto faciente ſimplici
ter mentionem de filiis per uerbum, & nomen na-
turale:& ita pro nunc teneo, & ſequor ultra illa, q̄
copioſè in ſuo conſilio D.Nicolaus deduxit. ¶ Su
15 pereſt incidenter unum dubium nō tactum, † vtrū
pater,qui teſtm̄ fecit,potuerit plus relinquere filiis
legitimatis,quam filiæ legitimæ,& naturali, cui mi
nus reliquit?& vr̄,ꝙ non ex forma,& tenore priui-
legij ipſius comitis ibi, dummodo legitimationes
per te,& filios,& deſcendentes tuos &c. fiendæ, vt
præmittitur,legitimis hæredibus non pręiudicent,
quin ipſi cum legitimandis per uos, vel ueſtrum
aliquem æquis portionibus ſuccedant parentibus:
Ad idem tex.in §.& qm̄ uariè in auth.quib. modis
nat.effic.ſui,& in l.omnium C.de nat.lib.ibiq; Bald.
& ita firmat Ang.in d.§.& qm̄,& hr̄ per Bald.in c.ꝑ
tuas de maior.& obed.itaque refert Alex.in l.ſed ſi
hac §.patronum ff.de in ius uoc.& Rom.& Alex.in
l.neceſſariis ff.de acq.hære.& ita vr̄ tenere D. meus
Soc.in d.§.& quid ſi tm̄ in 9.col.uerſi.3.& ult.Cur.in
conſi.16.in 4.col. Roſellus in tractatu de legit. in 1.
col.in fi.in q.ult.Alex.in l.ex facto.§. ſi quis rogatus
in ult.col.ff.ad Treb.Iaſ.in l.1.C.qn̄ non pet.part.in
16.col.Soc.in conſi.41.in 5.col.& prædicta procede

re

re uidentur in quocunque, & quomodocunque le
gitimato ēt per reſcriptum principis, ad tradita per
Baldum in d.c.per tuas, & per dominum Franciſ-
cum de Crema in ſuo ſing.52.& ideò cum plus nō
potuerit relinqui legitimato q̄ legitimo, & naturali
ſequit̄, ꝙ illud plus relictum in totū debuit filiæ le-
gitimæ, & naturali accreſcere per textum in l.hac
edictali, & ibi Bal.C.de ſecund. nupt.& per hæc vr̄
concluſio ſupra tradita in præcedenti dubio con
fundi. ¶ Cæterum his nō obſtantib. prout rectè in-
telligenti non obſtant concludēdum eſſe arbitror
in caſu nr̄o, ꝙ pater potuerit plus relinquere filijs
maſculis legitimatis, q̄ filiæ legitimæ, & naturali,
cui longè minus reliquit in ſuo teſtō quam eſſet le-
gitima ſibi iure naturæ debita, ſi facta nō fuiſſet le-
gitimatio, in tm̄, ꝙ ipſa filia, aut hæredes ſui neque-
unt ad ſupplementum legitimæ agere: quia ſtante
legitimatione reſtitutoria facta in ampliſſima for-
ma iuxta facultatem, ptātē conceſſam domino co
miti, per quam legitimati fuerunt effecti uerè legi-
timi, in quib. oīs fictio ceſſat, & qui in nihilo differ-
re dicuntur à legitimis, & naturalib. natis ex uero,
& legitimo matrīmonio quoad omnes effectus iu-
ris communis, & municipalis, & cum legitimatio
facta fuerit ex plenitudine ptātis expreſſa aīo præ-
iudicandi filiæ legitimæ, & naturali ēt quoad legiti
mam, eiusq; ſupplementum, & ſimus in caſu, in quo
extet ſtatutum excludens filias fœminas ꝑꝑ maſcu
los, vt ſupra dictum fuit, ſequitur ex his, ꝙ pater in
ſuo teſtō potuit filijs legitimatis plus relinquere, q̄
filiæ legitimæ, & naturali, cū ipſa nō fuerit talis, cui
de iure pater debuerit aliquid vltra dotes relinque
re, cū quoad ſucceſſionem hr̄ pro extranea per ea,
q̄ uolunt doc. magis cōiter in d.l.Gallus.§.& quid ſi
tm̄: & iō ſequitur, ꝙ tex.in d.§.& qm̄ varie, quo intro
ductum eſt, patrem legitimatis non poſſe plus relin
quere, q̄ filiæ legitimæ, & naturali, non habet locū
in hoc caſu, vz, qn̄ filia legitima, & naturales exclu
deretur ex diſpōne ſtatuti ꝑꝑ maſculos ēt legitima
tos, ut dictum fuit, quia tunc filia quoad ius ſucce-
dendi non hr̄ pro filia, ſed potius tanquā extranea.
Præterea per dominum comitem legitimantē fuit
ſpecialiter, & expreſsè derogatum oīb. legibus, &
conſtitutionibus ēt imperialibus, quibus ex ptāte
ſibi conceſſa potuit derogare, & ↄn̄r cenſetur dero-
16 gatum textui in d.§.& qm̄ uariè. ¶ Et qm̄ † tota hu-
ius hæſitationis difficultas conſiſtit in reſpōdendo
textui in d.§.& qm̄ uariè, qui eſt fundm̄ ↄrię opinio-
nis, vltra ea, quæ dicta ſunt, pōt primo illi reſponde-
ri, vt dictum fuit, ꝙ ꝓcedit de iure cōi, non aūt ſtan
te ſtatuto filias fœminas ꝑꝑ maſculos excludente.
Secundo reſpondeo, illum tex. loqui in legitimatio
ne collatiua, & non in reſtitutoria, hoc eſt in legiti-
matione facta per oblationem curię, per q̄ legitima
tus non reſtituitur primis natalibus, & primæ geni-
17 turæ, ſeu primæue naturę: † quę legitimatio collati
ua facta per oblationē curiæ eſt longè minoris vir-
tutis, quam ſit reſtitutoria facta per reſcriptum in
ampliſſima forma, vt colligitur ex ijs, q̄ uoluit Bart.
in l.cōium.C.de natur.lib. per illum tex.in prin.iun-
cto §.filium in auth.quibus mod. natur. effic. ſui. &
per D.Præpoſi.Med.in d.c.per uenerabilem qui filij
ſint legit.in col.87.& Alex.poſt Bar.in d.l.ex facto.ff.
de uulg.& pup. per quam legitimationem collati-
uam, & factam per oblationē curię legitimatus nō
efficitur verè legitimus, vt comprehēdatur ſub ſta-
tuto loquente de legitimis, & naturalib. vt dixi ſu-
pra, & ita illum tex.in d.§.& qm̄ uariè in indiuiduo,
& in terminis noſtris, vz, ꝙ non habeat locum, qn̄
legitimatio reſtitutoria facta eſſet per reſcriptū in
forma ampliſſima intelligit Azo in ſumma ī auth.
mod.nat.effi.ſui in §.ſucceſſionib. qui dicit, ꝙ oēs
legitimati præter q̄ legitimatus per oblationē cu-
riæ, ſuccedunt per oīa, vt legitimi, & naturales, legi
timatus uerò per oblationem curiæ ſuccedit, ut hr̄
in d.§.& qm̄: ex cuius dictis clarè colligitur conclu
ſio prędicta, uidelicet, ꝙ tex.in d.§.& qm̄ uariè non
habet locum in legitimatis per reſcriptum: ita ēt il
lum tex. intelligunt Barto.& Sal.in d.l.cōiū, & Are.
in d.§.& quid ſi tm̄: & hoc mō ēt debēt intelligi ea,
quæ dicunt doct. de quib. ſupra memini, qui dicūt,
ꝙ legitimato plus à patre relinqui non pōt, quam
filijs legitimis, & naturalibus, vt loquantur de legiti
matis per oblationem curię duntaxat per text. quē
ipſi allegāt, in d.§.& qm̄ uariè, qui ita propriè loqui
tur, dictumq; doctoris debet intelligi ſm̄ iura, quę
allegat, ad tradita per Bar.in l.non ſolum §.liberatio
nis uerba.ff.de libe.leg.& ita ēt illum tex. intelligit,
& reſtringit Bal.in d.c.per tuas, qui ultimo loco di
cit illum ſic debere intelligi, atque reſtringi; & ↄn̄r
Bal. hanc opinionem, ꝙ filio legitimato per reſcri-
ptum, & aliter, q̄ per oblationem curiæ pater poſſit
plus relinquere, quam filiæ legitimæ, & naturali, ſe-
qui vr̄, cum illam ultimo loco referat in d.c.ꝑ tuas
nullam aliam expreſſe approbando, arg.not. in l.fi-
lium.ff.ad Treb. ita ēt illum tex. intelligunt Ang. in
conſi.17.Alex.in d.l.neceſſarijs in ult. col. ff.de acq.
hæred. ſi eius uerba rectè inſpiciantur, & Aret.in d.
§.& quid ſi tm̄ in penul. col. & doct. magis cōiter
tenent, ꝙ in hoc ſit dr̄ia inter legitimatos per obla-
tionem curię, & alios legitimatos per reſcriptum:
cuius dr̄iæ rō colligitur ex ijs, quæ ponit Alex.in d.
l.neceſſarijs. Poteſt ēt reſpōderi textui in d.§.& qm̄
uariè, vt eſt de mente Alex. in d.§.& quid ſi tm̄ in
apoſtill. magna ad Bar. circa medium, ꝙ poſito, ꝙ
ille tex. ēt haberet locum in alio legitimato per re-
ſcriptum, tn̄ hoc eſſet verum, qn̄ in priuilegio dictū
eſſet, ſeu foret appoſita clauſula illa, dūmodo per
legitimationem faciendam non inferatur præiudi-
cium filijs legitimis, & naturalibus, quin & ipſi æq̄s
portionib. unà cum legitimandis ſuccedant &c. vt
uoluit Bal.in conſi.alle.per Alex.ibi: ſed in caſu no
ſtro in priuilegio conceſſo comiti, ac ēt in ipſa legi
timatione non fuit illa clauſula appoſita, in qua fa-
cta fuerit mentio de filijs legitimis, & naturalib. ut
ſupra, ſed ſolum de hæredib. legitimis, item D. co-
mes legitimans expreſſè legitimauit cum hoc, ꝙ
filij maſculi legitimati in plus poſſint ſuccedere, q̄
filiæ fœminæ legitimæ, & naturales, ergo in caſu no
ſtro non pōt habere locum text.in d.§.& qm̄ uariè.
¶ Et ex iis ceſſat illatio ſupra poſita, dum dicebat,
ꝙ pater relinquēdo plus filiis legitimatis illud plus
debet accreſcere filiæ legitimæ, & naturali per tex.
in d.l.hac edict.C.de ſecun.nup.& ibi Bal. quia ſi de
iure pater in noſtris terminis potuit plus relinquere
legitimato, quam filiæ legitimæ, & naturali, ſequi-
tur, ꝙ prædicta illatio non procedit. Nec tex.in d.
§.& qm̄ uariè dicit, nec diſponit illud plus dici ac-
creſcere filijs legitimis, & naturalibus: & quamuis
ſupra in prin. dictum ſit, Alex.in d.l.neceſſarijs uel-
le, & ſequi primam opin. ꝙ text. in d.§.& qm̄ uariè
habeat locum in quolibet legitimato ēt per reſcri-
ptum, tn̄, ut dixi, ſi eius uerba rectè conſiderētur, ip
ſe ibi cōtrarium uult, inquit.n. ꝙ Bal.in d.c.per tuas
innuit, tex.in d.§ & quoniam uariè procedere in le-
gitimato per oblationem curię: & Alex.in d.l.ado-
ptiuum.§.patronum ff.de in ius uoc. ſequi vr̄, ꝙ in
hoc ſit dr̄ia inter legitimatum per oblationem cu
riæ, & alios legitimatos per reſcriptū, ſeu aliter: nā
ipſe principaliter mouet dubium, an legitimatus
per

per reſcriptum cum clauſula], ꝙ poſſit tantum ſuc-
cedere ex teſtamento, comprehendatur in ſtatuto,
per quod filiæ fœminæ à ſucceſſione pp maſculos
excludunť taliter, ꝙ ſi filiæ feminę fuerit relictū mi
nus ſua legitima, ipſa excludať à ſupplemēto legiti-
mæ, & concludit, totaliter legitimatū comprehen-
di in ſtatuto, & filiam ab illo excludi, quamuis ↄ̄riū
ibi velle videatur Pau. de Caſt. ut ibi refert Alex. Ex
quo infertur ad corroborationem eorum, quæ di-
cta ſunt in præcedenti articulo, ꝙ ſi filia excluditur
à filio legitimato cum illa clauſula, ꝙ poſſit tantū
ſuccedere ex teſtō, multo magis, uel ſaltem pariter
debebit excludi ab eo, qui fuit in ampliſſima forma
legitimatus, vcꝫ ꝙ poſſit ſuccedere tàm ex teſtō, q̃
ab inteſtato: Subdit tñ Alex. in d. l. neceſſarijs, ꝙ te-
nendo opinionem Pauli Caſtr. ibi poſſet reſponde
ri rationibus per eum adductis ↄ̄ Paulum, ſi uerum
eſt id, quod dixit Bald. in d. c. per tuas per tex. in d. §.
qm̃ uariè: Et ſic Alex. ibi refert illud dictum Bald. in
caſu, quo vellemus pertranſire cum opinione Pau-
li, quem ipſe impugnauit: ex quibus apparet Alex.
non ſequi illud dictum Baldi, niſi, ut ſupra retuli.
Præterea, ut iam tetigi, Bal. in d. c. per tuas illud, qđ
ibi refert per tex. in d. §. qm̃ variè, non approbat, ſed
dicit illum textum non habere locum in quolibet
legitimato, ſed in legitimato per oblationem curię:
& hęc eſt uerior, magisq́; cōis opinio, quicquid ſen
tiant ↄ̄rium tenentes, qui poſſunt intelligi, ut ſupra
18 dixi: † & vt dicit Bal. in d. l. hac edictali in 2. col. filij
debent eſſe æquales in lucro legis, hoc eſt in ſucceſ
ſione ab inteſtato iuxta l. lege obuenire ff. de verbo.
ſignifi. & l. 3. ff. pro ſocio, ſeu in portione, quæ ipſis à
lege, & iure naturæ debetur, ſed neceſſario non de-
bent eſſe æquales in prouidentia patris teſtatoris,
quia licitū eſt patri facere filios inæquales, & quan-
doq́; plus extraneis, q̃ ſuis filijs relinquere, dummo
do filijs relinquatur portio ipſis debita, quæ dr̃ mi-
nuſcula pars l. ſi quis ſuo cum gl. & ibi Bartolus, Ale
xan. & alij C. de inoffi. teſta. iunctis ijs, quæ habentur
in authen. nouiſſima C. eo. tit. ¶ Non obſtat ſequen
do hanc opinionem illud, quod primo loco in con
trarium adductum fuit, de clauſula appoſita in pri-
uilegio, ꝙ legitimis hęredibus non fiat pręiudiciū,
quin ipſi cum legitimandis æquis portionibus ipſis
parentibus ſuccedant &c. quia primo reſpōdetur,
ꝙ dominus comes legitimans legitimando uoluit
illam clauſulam habere locū reſpectiuè, videlicet
ꝙ fœminæ legitimæ, & naturales æquis portionib.
debeant ſuccedere, maſculi verò legitimi, & natu-
rales ſuccedere deberent æquis portionibus cum
ipſis maſculis legitimatis. Secundo reſpondetur, ꝙ
illa clauſula habet locum, & effectum ab inteſta-
to, non autem condito teſtamenro, ut ſupra dixi
poſt Petrum de Ancharano, & Alexand. in conſilijs
allegatis, & habetur per dominum Nicolaum con-
ſultorem in ſuo eleganti conſilio. Ex prædictis ita-
que patet, patrem in caſu noſtro potuiſſe plus relin
quere filijs legitimatis, q̃ filiæ legitimæ, & naturali
abſq́; ſpe, ꝙ filia poſſit ad ſupplementum alicuius
legitimæ agere, & abſque eo, ꝙ ipſi aliquid dicatur
accreſcere. ¶ Venio ad ſecundum dubium, in quo
habetur, ꝙ præſuppoſito abſque tamen præiudicio
ueritatis, ꝙ per legitimationem factam non potue-
rit præiudicari filiæ legitimæ, & naturali ſaltē quo-
ad legitimam iure naturæ debitam, eiusq́ue ſupple
mentum, utrum ex donatione, & ceſſione iurium
facta per ipſam filiam fratribus legitimatis exclu-
dantur filij, & hæredes ipſius filiæ à ſupplemento le-
gitimæ per ipſos petito? Et pręſuppoſita ualiditate
renunciationis, & donationis ab initio, propterea
quia facta dicitur cum ſolennitate à iure, ſeu à ſta-
tutis loci requiſita, ultra rationes, quibus mouetur
excellentiſſimus D. Nicolaus ad oſtendendum, di-
ctam filiā hęreditati, & ſucceſſioni paternæ renun-
ciaſſe, illamq́; non adiuiſſe, ſeu illi ſe nō immiſcuiſ
ſe, concludo filios, & hæredes ipſius filiæ non poſſe
agere, & hoc per doctrinam Bal. in l. fin. in antepen.
colum. C. de pactis, qui videtur difficultatem tange
19 re, & inter alia concludit, † ꝙ ſi filia, quæ uiuente
patre ſucceſſioni renunciauit, deceſſit poſt mortem
patris, tunc filij ſui, & ſic nepotes teſtatoris agere ne
queunt, quia talis renunciatio matris habet uim pa
cti, & cum pacti exceptionem pariat, videntur ne-
potes excludi, quia hęredes vniuerſales patris dicū
20 tur habere ex liberalitate matris: † aliud enim eſt
hęreditatem delatam, ſed nondum aditam renun-
ciare, & tunc habent locum allegata ibi per Baldū
pro opinione contraria, & aliud eſt paciſci non pe-
tere hęreditatem deferendam, illiq́; renunciare, &
illud pactum eſt quædam tacita donatio à matre in
hæredem uniuerſalem collata, & propterea nepo-
tes ex matre excluduntur, atq́; optima cautela eſt,
ꝙ uerba non ſint cōcepta per modum ſimplicis re-
nunciationis, ſed magis in formam pacti de non pe
tendo, quod cenſetur quædam donatio, quia tunc
ob tale pactum, & talem tacitam donationem filiæ
21 excluduntur filij ſui, ſicut & ipſa mater: † & tanto
magis ſi filia renunciaſſet, & feciſſet pactum non pe
tendo, & ſic illam tacitam donationē cum iur̃o, ꝙ
& ſi perſonale eſt, ad tradita per Inno. in c. ueritatis
de iureiur. tamen quod robur contractus iurm̃ ha-
bet realem effectum, ita dicit Bald. in d. l fina. Sed in
caſu noſtro ultra renunciationem filia fecit expreſ-
ſam donationem poſt hęreditatem ſibi delatam,
22 † per quam donationem expreſſam ipſa vr̃, & dicit
hęreditatem adiuiſſe, arg. l. paulus cum ibi not. ff. de
acquir. hęred. l. ſi auia cum ibi not. C. de iure deli-
beran. & argu. eorum, quæ habentur per Alex. in l.
apud Iulianum §. vtrum, & in l. reſtituta in princ. ff.
ad Trebell. & conſtat ex inſtrumento donationis,
in quo D. Nicoloſia filia aſſerit bona, quę donauit,
23 ad ſe ſpectare, & pertinere, † quę uerba arguunt ac-
quiſitum fore, uel dominium, uel poſſeſſionem, ut
in l. uerbum illud pertinere ff. de uerbo. ſignifi. Spec.
in tit. de cauſ. poſſeſſ. & proprie. & in uerſi. qui agit,
Alex. in conſi. 42. in 4. uol. Federic. de Senis in conſi.
283. Ioan. Andre. in addit. ad Specul. in tit. de empt.
& uendi. in §. ſequitur, Anton. in ca. cum ad ſedem
in 3. colum. de reſtitutio. ſpoliat. Quod tamen fieri,
ſeu contingere non poteſt, niſi mediante aditione
hęreditatis l. cum hæredes in princip. cum materia
ff. de acquiren. poſſeſſ. ergo ex hac expreſſa donatio
ne iurata domina Nicoloſia uidetur filijs ſuis pręiu
dicaſſe, quia ſi hoc dicimus ex pręſumpta, & tacita
donatione, per quam filiam non dicitur hęredita-
tem adiuiſſe, ut ibi per Baldum, multo magis hoc
dicendum erit in renunciatione, & expreſſa dona-
tione, ſiue per illam dicamus hęreditatē fuiſſe adi-
tam, ſiue non, prout hoc ultimum, ꝙ hęreditas nō
ſit adita, ſubſtinere conatur pręfatus D. Conſultor
in ſuo cōſilio; & in terminis facit, quod uoluit Bart.
in l. cum donationib. C. de inoffi. dona. ubi filius, uel
filia præiudicat ſibi, & hæredibus ſuis quoad quere
lam inofficioſę etiam donationis expreſsè renun-
ciando, uel legatum agnoſcendo, ut ibi per gl. quā-
uis hoc ultimum Bar. ibi non ſequatur. ¶ Et præſup
poſito, dictam D. Nicoloſiam filiā feciſſe donatio-
nem de dictis bonis hęreditatis paternę a ſe ſpectan
tibus, prout innuunt uerba inſtrumenti, à quibus
malè poſſet recedi, non obſtant duo, quę multum

videntur aduerſari dictis filijs legitimatis,quib. Ni-
24 coloſia ſoror donauit; Primũ eſt † ꝙ talis donatio
ẽt iurata fuit ipſo iure reuocata ꝑꝑ ſuperuenientiã
filiorum ipſius Nicoloſiæ ſtatim,& adhuc ẽt ipſa ui
uente iuxta l.ſi vnq̃ C.de reuoc.dona.& per Bar.in l.
Titia §.imperator ff.de leg.2.in l.1.& in l. ſi totas C.
de inoffi.dona. Secundũ eſt, ꝙ hæc donatio facta à
D.Nicoloſia de maiori parte ſuæ ſubſtantiæ,& ferè
de tota hæreditate paterna tãquam inofficioſa per
querelam inofficioſæ donationis potuit à filijs, &
nepotib.poſtea natis poſt mortẽ matris, & auiæ ſuæ
reuocari per l.1.l.ſi totas, & per totũ titulum C. de
inoffi.dona.& ibi Bar.Bal.& alij, uel ſaltem poſſunt
agere ad ſupplementũ legitimæ in bonis aui ex per
ſona matris,q̃ fuit hæres inſtituta in certa quantita
te pecuniarum pro dote,ut hr̃ in teſtõ aui ſui,iuxta
ea,quæ habentur per glo. Bartolum, & alios C. de
inoffic.donatio. ¶ Ad primum reſpondendo ultra
ea,quæ ſubtiliter adduxit præfatus Do. Conſultor,
25 conſiderandum eſt,† ꝙ illa reuocatio,quæ fit ex di-
ſpoſitione d.l.ſi unquam,dr̃, ſtatim quo donans ha
buit filios, ipſo iure ẽt in uita donatoris reuocata,
adeò ꝙ ipſi donatori competit ius uendicandi bo-
na donata,& condicendi illorum poſſeſſionem, ut
notab.uoluit Bart.in d.§.imperator in 2.col. uerſic.
quærit gl.& in d.l.ſi totas:Rei aũt uendicatio,& con
dictio, & quælibet actio perſonalis tollitur ſpatio
triginta annorum l.ſicut cum ibi not.C.de præſcrip.
triginta annorũ,& inſtitut.de perpet.& temp.actio.
& plenè hr̃ in c.fin.extra de præſcript.ergo præcluſa
fuit uia ipſis filijs d.D.Nicoloſię agendi,&reuocan
di dictam donationem ex remedio d.l.fin.quod cœ
pit ipſo iure competere D. Nicoloſiæ ſtatim,quo li
beros habuit,& iam ſunt anni quadraginta,&vltra.
An autem illud remedium d. l.ſi unquam per iura-
mentum donatoris tollatur,quod tenent Bart.in d.
§.imperator in final.uerbis,& Bal.in d.l.1.C.de inof-
ficio.donat.non examino, ſed pertranſeo nũc cum
opinione Bartoli,Baldi,& ſequacium.¶ Ad ſm vl-
tra ea,quæ præfatus D.Conſultor in ſuo conſilio re
tulit,tenendo,ꝙ D.Nicoloſia donauerit ea, q̃ prius
fuerant ſibi quæſita in hęreditate paterna,rñderi po
26 teſt,† ꝙ ius agendi ad ſupplementum,ac etiam que
relandi inofficioſam donationẽ tollitur per renun-
tiationem expreſſam factam ab eo, cui cõpeteret
ius querelam agendi,uel ad ſupplementum, quod
hodiè loco querelæ ſubrogatur,ut in l.omnimodo
C.de inoffi.teſta.& hr̃ per Bartolum,& alios in d.l.1.
& eſt text.notab.in l.cum donationibus, & ibi glo.
Bar.Bal.& alij,& in l.ſi quis filium in fin.C.de inoffi.
donatio.Sed D.Nicoloſia,vltra quod donauerit,ex
preſsè ẽt renũciauit,ut in inſtr̃o prædicto, ergo cen
ſetur ſublatum illud ius querelandi, ſeu agendi ad
ſupplementum,quod dicebatur ipſi Do. Nicoloſiæ
in bonis paternis competere. Ex quo infertur, ꝙ ſi
Do. Nicoloſia vltra dotes ſuas, uel ultra id,quod ei
fuit in teſtõ patris relictum,non potuit aliquid con
ſequi ſtante eius renunciatione,nepotes ex filijs ip-
ſius minus illud conſequi potuerunt, cũ ipſi ueniãt
ex perſona matris ſuæ, & ex iure illius per ea, quæ
uoluit Bal.in d.l.fi.in antepe.col.C.de pactis, de quo
ſupra mentionem feci. Secundo reſpõdetur,quòd
27 † ius querelandi teſtm̃ inofficioſum,ſeu donationẽ
ſimiliter inofficioſam præſcribitur à die aditæ hæ-
reditatis ſpatio quinque annorum,ut in l. ſi quis fi-
lium in fi.C. de inofficio. teſtamen. iuncta l. 1. C. de
28 inoffi.donatio.& eſt tex.in l.fi.C.eo.tit.Et † ius agen
di ad ſupplemẽtũ ſm Bar.in d.l.ſi quis filiũ ſimiliter
tollitur dicto ſpatio quinque annorum, ut uoluit
Bar.in auth.presbyteros la 1.C.de epiſcopis,& cler.
ſed ſm doctores magis cõiter tollitur ſpatio trigin
ta annorum, qm̃ ad ſupplemenrum agitur condi-
tione ex lege,uel alia actione perſonali,ut in l. om-
nimodo,& in l.ſcimus in princip.per illum textum,
& ibi glo.Salic.& alij cõiter C.de inoffi. teſta. Con-
dictio autem ex lege, & quælibet perſonalis actio
excluditur hmõi ſpatio triginta annorum,ut in d.l.
ſicut cum ſimilibus, & ita tenent doctores magis
cõiter,ut refert,& ſequitur Alex.in d.l.ſi quis filium
poſt Baldum,& Salic.ibi,& idem tenuit Angel.in l.
ſi pater §.ſi condictionem ff.de inoffi.teſt.cum alijs
allegatis per Alex.in d.l.ſi quis filium:Sed D. Nico-
loſia poſt aditam hæreditatem patris ſui à fratribus
ſuis legitimatis,quorum aditio ex pluribus cõſtat,
& maximè ex donatione, & renunciatione illis fa-
cta per ipſam D.Nicoloſiam,quam ipſi fratres acce
ptauerunt,ſuperuixit nedũ per annos quinque, ſed
etiam per annos triginta,& ultra,ut conſtat; quini-
mò à die dictæ hæreditatis aditæ vſque ad tempus
huius litis motæ effluxerunt anni quinquaginta &
vltra, ergo ſequitur, ꝙ amplius ad ſupplementum
legitimæ d.D.Nicoloſiæ agi non potuit. ¶ Præte-
rea reſpondeo, ꝙ licet ius agendi ad ſupplementũ
legitimæ aduerſus teſtm̃ patris duret per annos tri-
29 ginta,ut ſupra, † tamen ius agendi ad ſupplementũ
aduerſus donationem inofficioſam ſolũ per quin-
quennium durat,ſicut ipſa querela,text.eſt in d.l.fi.
C.de inofficio.donatio.& in terminis hr̃ per Salice.
qui ita declarat in d.l.ſi quis filium in fin.uerb.reſpõ
dendo textui in d.l.fin.licet Paul.de Caſt. ibi ꝯrium
ſentire videatur: ergo ſequitur,ꝙ hi nepotes ex filijs
D. Nicoloſiæ omnino dicuntur excluſi ab hoc iure
agendi ad ſupplementum legitimæ Do. Nicoloſiæ,
ad quod ipſi agunt ex perſona dictæ auiæ ſuæ, ut in
libello continetur. ¶ Non obſtat,ꝙ d. D. Nicoloſia
donando,ſeu renunciando dicitur enormiſſimè lę-
ſa,ut in libello præſupponitur; quia primo reſpon-
detur,ꝙ ſtantibus ijs,quæ in principio in primo du-
bio dicta,& concluſa fuerunt,nõ apparet de aliqua
enormi,nec enormiſſima læſione, cum ipſi filij legi
timati inſtituti vniuerſaliter excluſerint dictam D.
Nicoloſiam,cui certum quid iure inſtitutionis, &
30 ex cã dotis fuit relictum.Secũdo reſpõdeo, † ꝙ per
uerba inſtrumenti donationis, ſeu renunciationis
quæ ſunt multum prægnantia, & maximè quia pro-
miſſum fuit non contrauenire etiam prætextu ali-
cuius enormiſſimę læſionis, ipſi agentes nequeunt
ſe fundare in aliqua etiam enormiſſima lęſione per
ea,quæ uoluit Ioannes de Imol. poſt D. Ant. in ca.
cum contingat in col.73.& in c. quintauallis in col.
38.de iureiuran.& habentur per moder.repeten.ui-
delicet per D. Philippum Corneum in auth.ſacra-
menta puberum in 43.col.cum ſeq.C.ſi aduerſ.uen-
dit.Et hęc eſt communis opinio,ut ipſe ibi atteſta-
tur. In alijs inſiſtendum eſſe non putaui, ſed me in
totum ijs remittere uolui,quæ pleniſſimè, ac doctè
deduxit præfatus D.Nicolaus uir mea quidem ſen-
tentia iudicij integerrimi. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Infans à ſolo principe,& non ab inferiore poteſt legitimari,ni*
ſi ei hoc quoque ſpecialiter conceſſum ſit: & num. 13.
2 *Quid ſi data eſſet inferiori poteſtas legitimandi baſtardos,natu*
rales,ſpurios,& quoſcunq; alios illegitimè natos,& num. 4.
3 *Quid ſi haberet poteſtatem ſimpliciter illos legitimandi.*
5 *Quid ſi in priuilegio dictum eſſet,& quoſcunq; alios ex illegi-*
timo coitu procreatos.
6 *Quid ſi dictũ eſſet,& alios ex quocunq; illicito coitu ꝓcreatos.*
Quid ſi in priuilegio clauſulæ derogatoriæ multum prægnantes
eſſent appoſitæ num.9.

Quid